

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 49/18

V Luxemburgu 17. apríla 2018

Rozsudok v spojených veciach C-195/17, C-197/17 až C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17 až C-286/17 a C-290/17 až C-292/17

Helga Krüsemann a i./TUIfly GmbH

„Divý štrajk“ palubného personálu, ku ktorému došlo v dôsledku neočakávaného oznámenia o reštrukturalizácii, nie je „mimoriadnou okolnosťou“, ktorá by leteckej spoločnosti umožnila oslobodiť sa od povinnosti platiť náhradu v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov

Riziká vyplývajúce zo sociálnych dôsledkov, ktoré sprevádzajú takéto opatrenia, sú súčasťou bežného výkonu činnosti dotknutej leteckej spoločnosti

Vedenie nemeckej leteckej spoločnosti TUIfly 30. septembra 2016 neočakávane oznámilo svojmu personálu plán reštrukturalizácie podniku. Toto oznámenie viedlo k tomu, že počas jedného týždňa došlo k osobitne zvýšenej miere neprítomnosti palubného personálu v práci, ktorý si v nadväznosti na výzvu od samotných zamestnancov nahlásil práceneschopnosť. V období od 1. do 10. októbra 2016 sa miera neprítomnosti zamestnancov v práci z dôvodu choroby, ktorá obvykle dosahuje 10 %, zvýšila na 89 % v prípade personálu v pilotnej kabíne a na 62 % v prípade palubnej posádky. Večer 7. októbra 2016 informovalo vedenie spoločnosti TUIfly svojich zamestnancov o tom, že došlo k dohode so zástupcami zamestnancov.

V dôsledku tohto „divého štrajku“ bolo množstvo letov spoločnosti TUIfly zrušených alebo lety meškali tri alebo viac hodín. Vzhľadom na to, že sa TUIfly domnievala, že ide o „mimoriadne okolnosti“ v zmysle nariadenia Únie o právach cestujúcich v leteckej doprave¹, odmietla vyplatiť dotknutým cestujúcim náhrady stanovené v danom nariadení (t. j. 250, 400 alebo 600 eur v závislosti od vzdialenosti). Amtsgericht Hannover a Amtsgericht Düsseldorf (Okresný súd Hannover a Okresný súd Düsseldorf, Nemecko), ktoré prejednávajú žaloby o vyplatenie týchto náhrad, sa pýtajú Súdneho dvora, či spontánna neprítomnosť značnej časti palubného personálu vo forme takého „divého štrajku“, o aký ide vo veciach samých, spadá pod pojem „mimoriadne okolnosti“, takže by letecká spoločnosť mohla byť oslobodená od povinnosti zaplatiť náhradu.

Rozsudkom z dnešného dňa Súdny dvor na túto otázku odpovedal záporne: spontánna neprítomnosť značnej časti palubného personálu (vo forme „divého štrajku“, o aký ide vo veciach samých), ku ktorej došlo v dôsledku neočakávaného oznámenia prevádzkujúceho leteckého dopravcu o reštrukturalizácii podniku a v nadväznosti na výzvu, ktorá nepochádzala od zástupcov zamestnancov podniku, ale spontánne od samotných zamestnancov, ktorí si nahlásili práceneschopnosť, nespadá pod pojem „mimoriadne okolnosti“.

Súdny dvor pripomína, že nariadenie stanovuje dve kumulatívne podmienky na to, aby udalosť mohla byť považovaná za „mimoriadne okolnosti“: 1. svojou povahou alebo pôvodom sa nesmie týkať bežnej aktivity leteckej spoločnosti a 2. musí sa vymykať jej účinnej kontrole. Samotná skutočnosť, že odôvodnenie nariadenia uvádza, že takéto okolnosti môžu nastať najmä v prípade štrajku, neznamená, že štrajk je nevyhnutne a automaticky okolnosťou vylučujúcou povinnosť zaplatiť náhradu. Naopak treba v každom jednotlivom prípade posúdiť, či sú splnené vyššie uvedené kumulatívne podmienky.

Súdny dvor konštatuje, že vo veciach samých nie sú splnené tieto dve podmienky.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 2004, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).

Po prvé reštrukturalizácie a reorganizácie sú súčasťou bežných opatrení, ktoré súvisia s riadením podnikov. Letecké spoločnosti preto môžu v rámci výkonu svojej činnosti bežne čeliť nezhodám, ba dokonca konfliktom so svojimi zamestnancami alebo s časťou týchto zamestnancov. V dôsledku toho v situácii, aká nastala v spoločnosti TUIfly koncom septembra/začiatkom októbra 2016, sa riziká vyplývajúce zo sociálnych dôsledkov, ktoré sprevádzajú takéto opatrenia, majú považovať za súčasť bežného výkonu činnosti dotknutej leteckej spoločnosti.

Po druhé „divý štrajk“, o ktorý ide vo veciach samých, nemožno považovať za udalosť, ktorá sa vymyká účinnej kontrole zo strany spoločnosti TUIfly. K tomuto „divému štrajku“ totiž nielenže došlo v dôsledku rozhodnutia spoločnosti TUIfly, ale napriek zvýšenej miere neprítomnosti v práci uvedený štrajk skončil v nadväznosti na dohodu, ktorú TUIfly uzavrela so zástupcami zamestnancov 7. októbra 2016.

Súdny dvor doplnil, že skutočnosť, že uvedené sociálne hnutie by sa malo v zmysle uplatniteľných nemeckých právnych predpisov v sociálnej oblasti posúdiť ako „divý štrajk“, keďže nebolo oficiálne začaté odbormi, je irelevantná na účely posúdenia pojmu „mimoriadne okolnosti“.

Ak by sa v rámci štrajkov rozlišovalo medzi tými, ktoré sú podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva zákonné, a tými, ktoré sú nezákonné, s cieľom určiť, či ich treba posúdiť ako „mimoriadne okolnosti“ v zmysle nariadenia o právach cestujúcich v leteckej doprave, viedlo by to k tomu, že právo na náhradu cestujúcim by záviselo od právnych úprav jednotlivých členských štátov v sociálnej oblasti, čím by boli ohrozené ciele tohto nariadenia spočívajúce v zabezpečení vysokej úrovne ochrany cestujúcich, ako aj harmonizovaných podmienok pôsobenia leteckých dopravcov na území Únie.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106